

Waarnemingen 1 juli 1999 tot en met 30 september 1999

Rotgans

De eerste werden gemeld van de kwelder van de Noordpolder en Emmapolder, hier werden op 24 september 27 gezien.

Casarca

Op 15 juli zat één in de Ezumakeeg. Begin augustus zat één bij het Jaap Deensgat. Van 7 tot 24 augustus werden regelmatig drie gezien in het Lauwersmeergebied. De vogels hadden een grote actieradius, ze werden gezien bij het Jaap Deensgat, de Vlinderbalg, het Oude Robbegat en in de Bandpolder.

Grote Zee-eend

21 aug 2 Lauwersoog, ov.W

Nonnetje

19 jul 1 Ezumakeeg

Brilduiker

6 aug 1 ♀ Ezumakeeg

Middelste Zaagbek

12 aug 1 ad♀ Lauwersoog

Pijlstaart

Op Rottumerplaat werd een waarschijnlijk broedgeval vastgesteld. In de vorige rubriek werd als plaats abusievelijk Rottumeroog vermeld.

Roodhalsfuut

21 aug 1 Lauwersoog, ov.W

Geoorde Fuut

De gehele zomer, i.i.g. tot eind augustus, werden zes gezien op de vloeivelden van Hoogkerk.

Overige waarnemingen:

8 aug 1 Winschoterzijl

21 aug 1 Lauwersoog, ov.W

21 aug 6 Lauwersoog, tp

26 aug 1 Paterswoldse Meer

Jan-van-gent

25 sep 3 Rottumeroog

Roerdomp

Door fanatieke SOVON-karteerders werden in het Lauwersmeergebied werden maar liefst twaalf territoria geteld. In augustus en september waren regelmatig Roerdompen te zien bij het Jaap Deensgat en de Vlinderbalg. Op het oostelijk Eemshaventerrein werd ook nog af en toe een Roerdomp opgemerkt.

Koereiger

Van 14 tot 24 september zat een Koereiger in de Bandpolder.

Kleine Zilverreiger

Dit jaar werden voor het eerst broedende Kleine Zilverreigers vastgesteld op de wadeneilanden, zowel op Terschelling (minimaal één jong) als op Schiermonnikoog (drie jongen) werd succesvol gebroed. Het wachten is nu op vestiging in het Lauwersmeergebied. In de Ezumakeeg werden in juli en augustus nog regelmatig Kleine Zilverreigers gezien.

Overige waarnemingen:

11 jul 1 Emmapolder, Ruidhorn
25 jul 1 Emmapolder, Ruidhorn
21-29 aug 1 Emmapolder, Ruidhorn
3 sep 1 Rottumerplaat
4 sep 1 Eemshaven-oost
7 sep 1 Noordpolderzijl
11 sep 1 Lauwersoog

Grote Zilverreiger

In augustus en september werden tot drie op een dag gezien in het Lauwersmeergebied. De vogels werden het vaakst opgemerkt bij het Jaap Deensgat.

6 aug 39 op een weiland bij Hoogkerk
17 aug 1 vloeivelden Hoogkerk, ov.
24 aug 2 ad vuilnisbelt Groningen
24 aug 2 Sellingerbossen, ov.Z

Lepelaar

De toename van het aantal broedparen op de waddeneilanden vertaalt zich ook in hoge aantallen pleisterende vogels in de provincie. Op Rottumerplaat werden eind juli/begin augustus tot 36 Lepelaars gezien. In de Lauwersmeer werden in juli en augustus grote groepen gezien, met bijv. op 6 augustus 418 op het Jaap Deensgat. Op het Hoeksmeer bij

Ooievaars op de vuilstort in Groningen, 24-08-'99.

Foto Theo Bakker

In de Veenhuizerstukken bij Stadskanaal werden op 14 juli één en op 19 september drie gezien.

Zwarte Ooievaar

11 jul 1 Groningen, De Hunze, ov.ZO
10-11 aug 5 De Tjamme
15 aug 1 juv Uithuizen
15 aug 2 juv Oostpolder
15 aug 1 juv Eemshaven

Ooievaar

13 jul 1 Selligen
14 jul 2 vuilnisbelt Groningen

Garrelsweer zaten in juli en augustus regelmatig 10-tallen.

Waarnemingen op ongebruikelijke plaatsen:

13 jul 3 Hoogkerk, ov.ZO
27 jul 1 Veenhuizerstukken
30 jul 3 Groningen, ov.
31 jul 4 Groningen, ov.W

Flamingo

Eind juli zat minimaal één tussen Chileense Flamingo's bij Achter de Zwarten in de Lauwersmeer.

Lepelaar, Ezumakeeg.

Foto Lucien Davids

Wespendief

Dit jaar werd weer een broedgeval vastgesteld in de Sellingerbossen, er vlogen twee jongen uit.

Doortrekkers:

2 aug	2 Lauwersm., J. Deensgat, ov.Z
3 aug	1 Hoogkerk, ov.
7 aug	1 Lauwersm., J. Deensgat, ov.Z
12 aug	2 Lauwersoog, ov.Z
13 aug	2 Hoogkerk, ov.
15 aug	3 Sellingen, Zuidveld, ov.
16 aug	1 Eenum
21 aug	1 Hoogkerk, ov.Z
27 aug	1 Rottumeroog, ov.Z
27 aug	1 Eemshaven-oost
29 aug	4 Rottumeroog, ov.Z
4 sep	1 Groningen, Buitenhof
5 sep	1 Zuidveld
5 sep	1 Noordlaren
6 sep	1 Hoogkerk

Zwarte Wouw

4 jul	1 Emmapolder, ov.Z
28 aug	1 Lauwersmeer, Jaap Deensg. ov.

Rode Wouw

15 mei	1 Pekela
31 jul	1 Midwolda
21 sep	1 Veenhuizerstukken

Grauwe Kiekendief

Waarnemingen buiten de broedgebieden:

27 jul	1♀ Hoogkerk, ov.ZW
--------	--------------------

25 sep	1 Rottumeroog, ov.Z
--------	---------------------

Havik

27 jul	1 juv♀ Rottumerplaat
--------	----------------------

Buizerd

Op 29 augustus cirkelde een groep van 19 boven Rottumeroog.

Ruigpootbuizerd

24 aug	2 Lauwersmeer, Marnewaard
6 sep	1 Emmapolder, Ruidhorn
17 sep	1 Linthorst-Homanpolder

Schreeuwarend/Bastaardarend

In augustus waren er diverse meldingen van een mogelijke Schreeuwarend in de Lauwersmeer. De vogel werd helaas slechts enkele malen gezien en kon niet worden 'hard' gemaakt door middel van foto's of een goede beschrijving.

Visarend

1 apr	1 Wissingtange
8 aug	1 Lauwersmeer
11 aug	1 Lauwersmeer, Jaap Deensgat
13 aug	1 Sellingen
20 aug	1 Ruiten Aa kanaal
22-24 aug	1 Osdijk
25 aug	1 Wildervank, ov.
30 aug t/m 18 sep	1 Noordlaren/Oostpolder
3 sep	1 Lauwersmeer, Jaap Deensgat
11 sep	1 Sellingen, telpost Zuidveld
12 sep	1 Lauwersmeer, Jaap Deensgat

22 sep 1 Lauwersmeer, Oude Robbegat

Roodpootvalk

6 aug 1 juv/♀ Lauwersm., Marnewaard

8 aug 1 juv Eemspolder

Smelleken

Twee vroege Smellekens werden opgemerkt op 27 augustus, één op Rottumeroog en één in de Westpolder. Op 4 september vloog één boven Hoogkerk. Vanaf half september werden regelmatig vogels gezien langs de kust.

Slechtvalk

De gehele zomer werden in en rond de Eemshaven Slechtvalken gezien, ongetwijfeld de lokale broedvogels. In de eerste decade van augustus werden op Rottumerplaat regelmatig één à twee juvenielen gezien.

Vanaf 19 augustus doken in het kustgebied her en der weer Slechtvalken op.

Porseleinhoen

11 aug 1 Lauwersmeer, Roodkeelplasje

22 aug 3 Lauwersmeer, Roodkeelplasje

28 aug 6 Eemshaven-west

28 aug 1 Eemshaven-oost

29 aug 1 Eemshaven-oost

4 sep 1 Eemshaven-west

25 sep 1 Eemshaven-oost

Klein Waterhoen

Op 6 september werd weer eens één gezien in de Veenhuizerstukken.

Kraanvogel

In augustus en september werden regelmatig twee adulte Kraanvogels gezien langs de gehele Noordkust, maar het meest in de omgeving van de Emmapolder.

Steltkluut

De broedvogels van de Ezumakeeg werden tot in augustus in het Lauwersmeergebied gezien. Van 28 juli tot 17 augustus werden 2 adulten en 2 juvenielen gezien op de vloeivelden van Hoogkerk.

Morinelplevier

15 aug 1 ad Lauwersoog

18 sep 1 juv Emmapolder

Zilverplevier

Binnenlandwaarnemingen zijn schaars. Op 14 september vloog een onbekend aantal over Haren en op 24 september werd één gezien in de Oostpolder.

Drieteenstrandloper

6 aug 1 Ezumakeeg

31 aug 1 Eemshaven-centrale

31 aug 2 Eemshaven-rommelhoek

11 sep 2 Eemshaven-rommelhoek

Temmincks Strandloper

In de Ezumakeeg werden in juli en augustus regelmatig kleine aantallen Temmincks Strandlopers gezien met maximaal 13 op 15 en 16 juli. Op 11 september werd hier de laatste gemeld. Elders werden weinig opgemerkt:

19-20 jul 3 Eemshaven-oost

8 aug 1 Lauwersmeer, Roodkeelplasje

12 aug 2 Lauwersmeer, Roodkeelplasje

28 aug 2 Rottumeroog

Gestreepte Strandloper, vloeivelden Hoogkerk 18 sept. '99.

Foto Lucien Davids

Gestreepte Strandloper

Niet ongebruikelijk waren de drie waarnemingen in het Lauwersmeergebied: van 5 tot 10 augustus zat één in het Roodkeelplasje, op 15 september werd één gezien in de Bandpolder en van 27 tot 30 september zat één voor de hut in de Ezumakeeg. Wel ongebruikelijk was een waarneming diep in het binnenland; op 18 september zaten twee op de vloeivelden van Hoogkerk.

Blonde Ruiter

Op 16 augustus werd een Blonde Ruiter gezien in de Eemshaven.

Bokje

12 sep 1 Haren

13 sep 1 Eemshaven-oost

18 sep 3 Eemshaven-oost

18 sep 1 Lauwersmeer, Vlinderbalg
24 sep 4 Eemshaven-oost

Grutto

Twee late Grutto's zaten op 18 september bij het Jaap Deensgat in de Lauwersmeer.

Rosse Grutto

Binnenlandwaarneming:

30 aug 30 Noordlaren, ov.W

Poelruiter

Tussen 13 en 30 juli werd regelmatig één gezien in de Ezumakeeg. Van 23 tot 29 juli verbleef een adult in de plasjes op het oostelijk Eemshaventerrein. Tussen 4 en 12 augustus zaten tot drie Poelruiters in het Roodkeelplasje en op het Jaap Deensgat in de Lauwersmeer. Op 25 augustus tenslotte vloog één rond in Ruskenveen in Hoogkerk.

Kleine Geelpootruiter

Van 7 tot 14 augustus zat een adulte Kleine Geelpootruiter in het Roodkeelplasje. Dit was de tweede waarneming voor de provincie en de vijfde voor Nederland.

Steenloper

Binnenlandwaarneming:

29 aug 5 Haren, ov.W

Grauwe Franjepoot

Een respectabel aantal dit najaar. De waarnemingen per locatie:

Ezumakeeg: 1 van 4-26 juli, 2 op 24 augustus.

Lauwersmeer, Jaap Deensgat: 3 op 12-13 augustus.

Lauwersmeer, Achter de Zwarten: 1 op 17 september.

Lauwersmeer, Zoute Kwel: 1 op 15 augustus.

Lauwersoog: 1 naar west op 21 augustus.

Zoutkamp, plas Heiploeg: 1 van 22-26 augustus, 2 van 27-31 augustus en 1 op 17-19 september

plasje Noordpolder/Linthorst-Homanpolder: 2 op 23-28 augustus, 4 op 29 augustus en 1 op 7 september.

Emmapolder, Ruidhorn: 1 op 15 augustus, 6 op 21-22 augustus, 7 op 23-24 augustus, 2 op 28-29 augustus en 1 op 11 september.

Eemshaven: 1 op 29-31 augustus, 2 op 5 september en 1 op 8 september.

De Tjamme: 2 op 8 september.

Hoeksmeer: 1 op 22 augustus.

vloeivelden Hoogkerk: 3 op 29 juli, 1 op 21 augustus en 3 op 22-23 augustus.

Kleine Jager

Slechts twee waarnemingen kwamen binnen:

21 aug 1 Lauwersmeer, Jaap Deensgat

21 aug 9 Lauwersoog, ov.W

Kleinste Jager

Op 28 september werd een juveniel gezien in de Eemshaven.

Grote Jager

15 aug 1 Lauwersoog, ov.W

Geelpootmeeuw 1^e kj, Eemshaven 22 aug.'99.

Foto Theo Bakker

Zwartkopmeeuw

6 jul 1 ad Rottumerplaat, ov.W
24 sep 1 1^w Lauwersoog

Geelpootmeeuw

Vanaf half juli werden voor Groninger begrippen opvallend veel Geelpootmeeuwen gezien in de provincie. Het is een bekend fenomeen dat in sommige jaren in juli en augustus veel juveniele Geelpootmeeuwen vanuit de broedgebieden rond de Middellandse Zee in noordelijke richting over Europa uitzwermen. Tot nu toe was dit nog niet in Groningen opgemerkt, maar vanaf 16 juli werden op diverse plekken in de provincie juveniele Geelpootmeeuwen gezien. De meeste vogels werden gezien bij de centrale op het oostelijk Eemshaventerrein. In de tweede helft van juli en de eerste helft van augustus werden hier maximaal drie vogels op één dag geteld, in de tweede helft van augustus werden maximaal acht gezien (22 augustus) en in de eerste helft van september werden maximaal zes geteld (7 september). Het is moeilijk met zekerheid te bepalen om hoeveel verschillende vogels het in totaal ging maar een schatting van minimaal 20 lijkt reëel.

Elders in de provincie werden in de periode eind juli-half september juvenielen gezien bij Lauwersoog (5 waarnemingen van 8 vogels), de vuilnisbelt van Groningen (4 waarnemingen van 9 vogels), de Sennerplaat (1 op 6 augustus) en de vloeivelden van Hoogkerk (1 op 21 augustus). Mogelijk zitten hier wel dubbele waarnemingen bij.

Verder waren er nog een paar waarnemingen van eerste zomer Geelpootmeeuwen, op 4 juli zat één in de Ezumakeeg en eind augustus-begin september werden minimaal drie gezien bij de centrale in de Eemshaven.

Pontische Meeuw, Eemshaven 7 sept. '99.

Foto Theo Bakker

Pontische Meeuw

Op 16 juli zat een (zeer vroege) juveniele Pontische Meeuw bij de centrale op het oostelijk Eemshaventerrein.

Van 15 augustus tot i.i.g. 11 september had een zeer agressieve en opvallend lichte vogel een vaste stek bij de uitlaat van de centrale van de Eemshaven. Op 21 augustus werd hier nog een tweede vogel gezien.

Overige waarnemingen:

8 sep 1 ad Eemshaven-centrale
25 sep 1 ad vuilnisbelt Groningen
30 sep 1 1^{kj} Lauwersoog

Pontische Meeuw, Eemshaven 7 sept. '99.

Foto Theo Bakker

Lachstern

Van 31 juli tot 11 augustus verbleven maximaal vier Lachsterns op het Jaap Deensgat in de Lauwersmeer, 3 adulte vogels en een juveniel. Het juveniel werd nog gevoerd door een adulte vogel.

Op 23 augustus vlogen in de schemering meerdere Lachsterns over de wijk Lewenborg in Groningen.

Reuzenstern

De Lauwersmeer is de laatste jaren in de nazomer een vaste pleisterplaats voor Reuzensterns geworden. Ieder jaar lijkt het aantal vogels iets toe te nemen. Vanaf 28 juli, tot in september, werden weer dagelijks Reuzensterns gezien bij het Jaap Deensgat, de Vlinderbalg en het Oude Robbegat. De vogels hadden een vaste rustplaats voor de hut van het Jaap Deensgat. In de eerste helft van augustus werden maximaal 9 geteld. De hoogste aantallen werden gezien in de tweede helft van augustus, met maximaal 14 op 21 augustus. In september liep het aantal snel terug en op 28 september werd de laatste vogel gezien.

Verder zat op 13 juli nog een Reuzenstern in de Ezumakeeg.

Dwergstern

27 jul 466 Rottumerplaat

Witwangstern

Op 7 augustus vloog een adult in de Eemshaven.

Zwarte Stern

Op de enige broedplaats in de provincie, de Veenhuizerstukken, werden dit jaar 22 paar geteld.

Witvleugelstern

11 aug 1 ad Lauwersmeer, Jaap Deensgat

22 sep 1 De Tjamme

Velduil

Waarnemingen buiten de broedplaatsen:

2 jul 1 Eenum

5 aug 1 Bandpolder

13 sep 1 Rottumerplaat

25 sep 1 Nieuwe Pekela

Gierzwaluw

Er waren nog enkele waarnemingen in september:

5 sep 1 Eemshaven

7 sep 1 Eemshaven

24 sep 4 Eemshaven

24 sep 2 Lauwersoog

25 sep 1 Eemshaven

26 sep 1 Eemshaven

IJsvogel

Er was een broedgeval bij het Paterswoldse Meer. Mogelijk heeft de waarneming van twee IJsvogels op 12 juli op het Ruiten Aa kanaal bij Sellingen ook betrekking op broedvogels.

Vanaf 23 augustus zat een ♀ op de begraafplaats aan de Hofstraat in Winschoten. Op 19 september werd hier eenmalig een tweede IJsvogel gezien.

Overige waarnemingen:

3 sep 1 Hoornse Dijk

17 sep 1 Lauwersmeer, Nieuwe Robbegat

18 sep 1 Groningen, Paddepoel

25 sep 1 Winschoten, begraafplaats Aca-cialaan

26 sep 1 Oostpolder

Bijeneter

De zoveelste leuke waarneming in Wildervank betrof een Bijeneter die op 8 september kortstondig in de tuin van een bekende vogelaar zat.

Draaihals

Nagekomen waarneming:

27 apr 1 Groningen, Paddepoel

Grote Bonte Specht

6 sep 1 juv Rottumerplaat

27 sep 1 juv Rottumerplaat

Kleine Bonte Specht

11 jul 1 Haren, Boeremapark

Groene Specht

In de Ter Apelerbossen werden drie paar gevonden. Op de Appelbergen werd op 5 en 14 september een roepende vogel gehoord.

Kuifleeuwerik

In juli-september werden in de Hunze in Groningen slechts sporadisch Kuifleeuweriken gezien.

Roodkeelpieper

Slechts één waarneming:

30 sep 1 Eemshaven-oost, ov.ZW

Grote Gele Kwikstaart

23 jul 1 juv Paterswoldse Meer

29 aug 1 Winschoien, begraafplaats Hofstraat

25 sep 1 Uithuizen

Pestvogel

Een extreem vroege Pestvogel zat op 22 augustus in Delfzijl.

Beflijster

30 sep 1 Oldenhove

Snor

Leuk was de waarneming van een Snor op 27 augustus op Rottumeroog.

Waterrietzanger

Op 29 augustus zat een Waterrietzanger bij de bakken op het oostelijk Eemshaventerrein.

Kleine Spotvogel

Op Rottumerplaat werd op 5 september een Kleine Spotvogel gezien. Indien aanvaard

Notenkraker

Op 24 september werd één gezien in Zuidbroek. Helaas bleef het bij deze ene waarneming.

Bonte Kraai

12 aug 1 Lauwersmeer, Marnewaard

16 aug 1 Lauwersmeer, Nieuwe Robbegat

Keep

9 jul 1♂ Boertange

Kruisbek

14 jul 2 Haren, ov.

15 jul 1 Haren, ov.

19 jul 4 Sellingerbossen

Ortolaan

Vurgoudhaan.

Foto Hans Hut

betekent dit een nieuwe soort voor de provincie.

Vurgoudhaan

29 aug 1 Eemshaven

3 sep 1 Eemshaven

5 sep 2 Eemshaven

15 sep 1 Groningen, Paddepoel

25 sep 1 Eemshaven

Buidelmees

Bij de bakken op het oostelijk Eemshaventerrein werden tot zes Buidelmezen gezien. Op 25 september vloog één over Hoogkerk naar oost.

In Westerwolde werden in juli drie zingende ♂♂ aangetroffen, twee in de omgeving van Ter Apel en één bij Selligen (Zuidveld).

Overige waarnemingen:

13 aug 1 Selligen

3 sep 1 Rottumerplaat

25 sep 1 Rottumeroog

Exoten**Zwarte Zwaan**

In het Lauwersmeergebied zaten de gehele periode tot vier vogels. Op het Paterswoldse Meer werden op 24 september twee gezien.

Indische Gans

De gebruikelijke najaarsvogels, zoals altijd tussen Scandinavische Grauwe ganzen:

21 aug 1 Lauwersmeer, Oude Robbegat

22-30 sep 1 Bandpolder

Grote Canadese Gans

14 aug 20 Lauwersmeer, Zoutkamperril

21 aug 19 Bandpolder

Mandarijneend

In een sloot langs het spoor in Haren werden op 27 augustus twee (♂♀), 9 september één (♂) en 23 september drie (3♂) gezien.

Heilige Ibis

14 jul 1 Veenhuizerstukken

Kroonkraanvogel

Een op een akker in de Noordpolder foeragerende Kroonkraanvogel op 24 september was ongetwijfeld uit gevangenschap afkomstig.

Treurmina

Een ontsnapte Treurmina werd van mei tot eind oktober in Ter Apel gezien.

Roodbuikbuulbuul

23 jun 1 Ter Apel

De volgende personen leverden de waarnemingen voor de rubriek:

Menco-Jan Alsema, Theo Bakker, Harry Blijleven, Egbert Boekema, Egge Boerma, Jan Hilco Bolhuis, Paul Bouman, Andre Boven, Sybrand de Bruin, Anne van Dijk, Klaas van Dijk, Koen van Dijken, P.Glas, Johan de Jong, Giny Kasemir, familie van Klinken, Emo Klunder, Date Lutterop, Anneke Nieuwenhuijs, Ben Kock, S.J.Gielink, Rudy Offereins, Martin Olthoff, Jan Pijpker, Bart-Jan Prak, Jan Alex de Roos, Henk van Schuppen, R.J.Schut, Aart van der Spoel, Dick Veenendaal, Guus de Vries, Mark de Vries, Nico de Vries, Lieuwe van Welie, Harm Jan Wight, Rik Winters, Sieger Witvoet, Wim Woudman en Hans Zwaagstra.